

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-11056

Chișinău

3 octombrie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

cancelaria@maia.gov.md

galina.petruchi@maia.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 18-69-9114 din 04 septembrie 2024 / număr unic 712/MAIA/2024

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole, inclus în pct. 1 din Capitolul 11 "Agricultura și dezvoltarea rurală" al Planului național de aderare pentru 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023 și pct. 155 în Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023.

Anexă: 12 file.

/semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.10.04 08:22:27 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de lege privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole:

- **transpune parțial** (transpune art. 1, art. 3, art. 4, art. 8 - 9, art. 13 (1); art.15 (1) –(3); art. 16 (1) – (2); art. 42 lit. a), b), c), f), k), art. 43 (1) – (4), art. 44 art. 69, art. 83 (1) – (2) lit. c), art. 86 (3) – (5), art. 101, art. 104 (1) și (3) – (4); art. 106 (3); art. 107 (1) – (2) lit. b), c); art. 123 (2) lit. g) și (4); art. 124; art. 128; art. 131 - 133; art. 134 (1) – (3) și (12); art.136; art. 140; art. 144; art. 148 (2); art. 151) **Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021** de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, CELEX: 32021R2115, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435/1 din 6 decembrie 2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1468 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024;
- **transpune parțial** (transpune art. 3 - 4; art. 5 (2) – (3) ; art. 6; art. 7 lit. a), d), e), f); art.8; art. 9 (1) – (2), (5); art. 12; art. 17; art. 22; art. 37; art. 44 (1), (3), (5); art. 46 (1) -)2); art. 56 (1) – (2); art. 59 (1) – (2) (4) – (7); art. 60 (1) și (4); art. 62; art. 63; art. 65 (1) – (3); art. 67 (1), (3) – (6); art. 76; art. 77 (1) – (4); art. 78; art. 80 (1) – (2); art. 82; 83 (1) și (5) – (6); art. 84 - 86; art. 87 (1); art. 88; art. 89 (1); art. 98 (1) și (4); art. 99; art. 101) **Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021** privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 (CELEX: 32021R2116), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435/187 din 6 decembrie 2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1468 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca scop transpunerea primară în legislația națională a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 și a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013.

Astfel, proiectul își propune stabilirea cadrului instituțional al Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (în continuare - FNDAMR); tipurilor de intervenții și cerințele comune cu ajutorul cărora trebuie să se urmărească realizarea obiectivelor generale prevăzute în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală (în continuare - politica agricolă), precum și măsurilor financiare conexe; modalității de finanțare, gestionare și monitorizare a politicii agricole, în special, referitoare la finanțarea cheltuielilor, sistemele de gestionare și control precum și procedurile de verificare financiară și a conformității plăților și Programului strategic al politicii agricole (în continuare - PSPA), care stabilește strategiile de intervenții, indicatori, condiții pentru intervenții și indică resursele financiare, în conformitate cu obiectivele specifice și cu nevoile identificate; e) monitorizarea, raportarea și evaluarea PSPA.

Menționăm că, prezentul proiect este o măsură prioritară în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Anexa VII la Capitolul 12 (Agricultura și dezvoltarea rurală) din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:

- Prevede dispoziții cu privire la obiectul și domeniul de reglementare privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole (art. 1 din proiectul național) ;
- Definește noțiunile relevante domeniului reglementat, cum ar fi: „fermier” , „exploatație”, „intervenție”, „operațiune”, „obiective de etapă”, „indicatori”, „AKIS”, „beneficiar”, „rata sprijinului”, „LEADER”, „organism intermediar”, „neregulă”, „sisteme de guvernare”, „terț”, „costuri unitare”, „sume forfetare”, „finanțări forfetare” (art. 2 din proiectul național);
- Fixează norme cu privire la fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (Capitolul II din proiectul național);
- Stabilește dispoziții referitoare la coordonarea și guvernarea de către instituții publice competente în finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole (Capitolul III din proiectul național);
- Determină principiile generale și condiționalitățile aferente politicii agricole (Capitolul IV din proiectul național);
- Reglementează norme cu privire la tipurile de intervenții (Capitolul V din proiectul național);
- Instituie dispoziții financiare privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole (Capitolul VI din proiectul național) ;
- Stabilește procedura de depunere și examinare a cererii de acordare a sprijinului (Capitolul VII din proiectul național);
- Instituie sisteme de control și sancțiuni pentru implementarea politicii agricole (Capitolul VIII din proiectul național);
- Prevede dispoziții referitoare la programul strategic al politicii agricole (Capitolul IX din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Politicii în domeniul - Agricultură și dezvoltarea rurală (Capitolul 11)**.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile **Regulamentului (UE) 2021/2115** al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 și ale **Regulamentului (UE) 2021/2116** al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013

1. Regulamentul (UE) 2021/2115 are ca obiectiv principal sprijinirea agriculturii ecologice și a tranziției către practici agricole sustenabile în conformitate cu obiectivele Pactului Verde European și ale Strategiei „De la fermă la consumator”. Regulamentul stabilește criteriile pentru acordarea plăților directe către fermieri, asigurându-se că sprijinul financiar este distribuit echitabil și ține cont de aspecte precum dimensiunea fermelor și nevoile specifice ale regiunilor rurale. Prin acest regulament, se încurajează implicarea fermierilor tineri și inovarea în agricultură, oferindu-le acces la sprijin financiar și formare. Totodată, regulamentul are ca scop stimularea dezvoltării rurale și reducerea disparităților dintre zonele rurale și urbane. Acesta promovează diversificarea activităților economice și îmbunătățirea condițiilor de viață în mediul rural.

a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului (UE) 2021/2115

În urma analizei realizate, se constată că proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE, potrivit celor expuse mai jos.

Actul UE, la art. 1, descrie obiectul și domeniul de aplicare, fiind transpus de proiectul național la art. 1.

Art. 3 din actul UE reflectă o serie de definiții relevante politicii agricole, precum : „fermier”, „exploatație”, „intervenție”, „operațiune”, „obiective de etapă”, „indicatori”, „AKIS”, „beneficiar”, „rata sprijinului”, „LEADER”, „organism intermediar” fiind transpuse de art. 2 din proiect.

Conform art. 4 din Regulamentul (UE) 2021/2115, proiectul național, la art. 2, asigură transpunerea următoarelor definiții: „activitatea agricolă”, „suprafață agricolă”, „hectar eligibil”, „fermier activ”, „tânăr fermier” și „nou fermier”.

Art. 8 din actul UE prevede abordarea strategică, fiind transpus de art. 15 din proiectul național.

Proiectul național prevede la art. 16 principiile generale privind instituirea cadrului juridic care reglementează acordarea sprijinului către fermieri și alți beneficiari potrivit art. 9 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 17 din proiectul național prevede condiționalitatea legată de plățile directe și anuale în concordanță cu art. 12 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 13 (1) din Regulamentul (UE) 2021/2115 prevede obligații în legătură cu bunele condiții agricole și de mediu transpus de art. 17 din proiectul național.

Conform art. 15 (1) – (3) din Regulamentul (UE) 2021/2115, proiectul național, la art. 18, prevede norme cu referire la serviciile de consiliere agricolă.

Proiectul național, la art. 19, prevede tipurile de intervenții sub formă de plăți directe conform art. 16 (1) – (2) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 20 din proiectul național prevede tipurile de intervenții sectoriale în acord cu prevederile stabilite de art. 42 lit. a), b), c), f), k) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Prevederile cu referire la tipurile de intervenții obligatorii și opționale prevăzute de art. 43 (1) – (4) din Regulamentul (UE) 2021/2115 au fost transpuse de art. 21 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 22, asigură transpunerea prevederilor de la art. 69 din Regulamentul (UE) 2021/2115 referitor la tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală.

În vederea transpunerii art. 44 și 83 (1) – (2) lit. c) din Regulamentul (UE) 2021/2115, proiectul național, la art. 23, asigură transpunerea prevederilor cu referire la formele de sprijin în cadrul PSPA.

Art. 86 (3) din Regulamentul (UE) 2021/2115 fixează dispoziții referitoare la eligibilitatea cheltuielilor în cazul unor măsuri de urgență ca urmare a unor dezastre naturale, a unor evenimente catastrofale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unei schimbări semnificative și bruște a condițiilor socioeconomice, fiind transpus de proiectul național la art. 8, alin. (2).

Proiectul național, la art. 8, alin. (3), asigură transpunerea normei cu referire la cazurile în care operațiunile nu sunt eligibile pentru sprijin financiar conform art. 86 (4) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 86 (5) din Regulamentul (UE) 2021/2115 a fost transpus de art. 8, alin. (4) din proiectul național.

Art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2115 stabilește alocările financiare indicative pentru fiecare intervenție și pentru fiecare an, fiind transpus de art. 24 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 51, stabilește dispoziții cu referire la Programul Strategic al Politicii Agricole în acord cu normele prevăzute de art. 104 (1) și (3) – (4) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 52 din proiectul național prevede cerințele procedurale cu referire la elaborarea PSPA în corespundere cu art. 106 (3) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Actul UE, la art. 107 (1) – (2) lit. b) și c) stabilește conținutul planului strategic PAC, fiind transpus de art. 53 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 13, asigură transpunerea unor norme referitoare la autoritatea de management potrivit art. 123 (2) lit. g) și (4) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 124 din Regulamentul (UE) 2021/2115 stabilește obligația de instituire a unui comitet național de monitorizare a punerii în aplicare a PSAR fiind transpus de art. 14 din proiectul național.

Art. 54 din proiectul național prevede instituirea cadrului de performanță a PSPA pe parcursul punerii în aplicare a acestuia în corespundere cu art. 128 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

În vederea transpunerii art. 131 din Regulamentul (UE) 2021/2115, proiectul național stabilește, la art. 55, prevederi cu referire la furnizarea de informații privind monitorizarea și evaluarea PSPA.

Art. 56 din proiectul național stabilește procedura de monitorizare de punere în aplicare a PSPA potrivit art. 132 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 57 din proiectul național fixează competențele de executare pentru cadrul de performanță potrivit art. 133 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 58 din proiectul național prevede obligația raportării anuale privind performanța implementării PSPA conform art. 134 (1) – (3) și (12) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Actul UE, la art. 136, prevede reuniunile anuale de evaluare, fiind transpus de art. 59 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 60, fixează norme cu privire la evaluarea PSPA în perioada de punere în aplicare și ex post în concordanță cu art. 140 din actul UE.

Art. 64 din proiectul național prevede norme aplicabile întreprinderilor potrivit art. 144 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

Art. 29 din proiectul național stabilește dispoziții în vederea aplicării măsurilor de urgență pentru rezolvarea unor probleme specifice în corespundere cu art. 148 (2) din Regulamentul (UE) 2021/2115.

În vederea transpunerii art. 151 din actul UE, proiectul național, la art. 63, stabilește dispoziții referitoare la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, o serie de norme referitoare la activitatea Comitetului de monitorizare prevăzut de art. 124 din Regulamentul (UE) 2021/2115, în partea ce ține de regulamentul de procedură, conform mențiunilor din Tabelul de concordanță vor fi transpuse printr-un ordin al Autorității de management.

b) Obiecții privind compatibilitatea actului național cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/2115.

Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, ori potrivit Tabelului de concordanță acestea urmează a fi transpuse în Programul strategic al politicii agricole. Aceste prevederi UE se referă la:

- art. 3, pct. 11 definiția „fond mutual”, pct. 12 „regiuni mai puțin dezvoltate” și pct. 17 „exercițiu financiar” ;
- art. 4 (2) – (8) cu referire la definițiile și condițiile care urmează a fi prevăzute în planurile strategice PAC;
- Titlul II cu referire la obiectivele și indicatorii prevăzuți în cadrul politicii agricole comune;
- art. 14 cu privire la principiul și domeniul de aplicare al politicii agricole comune;
- Capitolul II, Secțiunea II cu privire la plățile directe decuplate;
- art. 28 referitor la plățile pentru micii fermieri;
- Capitolul II, Subsecțiunea 3 referitor la sprijinul complementar pentru venit;
- Capitolul II, Subsecțiunea 4 referitor la schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor;
- Capitolul II, Secțiunea 3 în partea ce ține de plățile directe cuplate;
- Capitolul III, art. 46 - 55 referitor la tipuri de intervenții în anumite sectoare;
- Capitolul III, Secțiunea 4, art. 57 - 58 cu privire la sectorul vitivinicol;
- Capitolul III, Secțiunea 7, art. 66 - 67 normele referitoare la alte sectoare;
- Capitolul IV, Secțiunea I, art. 70 și art. 73 - 79 cu privire la tipurile de intervenții;
- Titlul IV art. 92-93; art. 95 și art. 102 - 103 - dispoziții financiare pentru sectorul agricol;
- Titlul V, art. 108 - 109 referitor la planul strategic PAC, cât și cerințele generale;
- Capitolul II, art. 108 - 109 și art. 111 - 115 cu privire la conținutul planului strategic;
- art. 118 în partea ce ține de aprobarea planului strategic PAC;
- art. 123 (2) lit. a) cu privire la autoritatea de management;
- art. 127 referitor la parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii;
- art. 129 cu privire la obiectivele cadrului de performanță;
- art. 130 cu privire la sistemul electronic de informații;
- art. 134 (4) – (6) o serie de norme referitoare la rapoartele anuale privind performanța;
- art. 139 referitor la evaluările ex ante a planului strategic PAC;
- art. 142 cu privire la raportarea prin utilizarea unui set de bază de indicatori;
- Anexa I - indicatorii de impact, de rezultat, de realizare și de context;
- Anexa III - norme privind condiționalitatea, în temeiul art. 12;
- Anexa IV - norme privind condiționalitatea socială, în temeiul art. 14.

c) Prevederi ale actului UE non-aplicabile

Următoarele dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații pe seama Comisiei Europene, fie vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene și care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE: art. 2; art. 10 - 12 (2) – (4); art.15; art. 17 - 19; art. 23 - 27; art. 35 - 41; art. 45 - 46; art. 59 - 65; art. 68; art. 60 - 72; art. 80 - 82; art. 83 (2) lit. d), (3); art. 84 - 85; art. 86 (1) lit. a), (2) – (4); art. 87 - 91; art. 96 - 100; art. 105; art. 106 (4); art. 107 (1) lit. h), (2) lit. a), d), e), f), (3); art. 110; art. 116 - 123 (2) lit. b) (i),(ii), lit. c), d), h), i), j), k) (i), (ii), (3), (5); art. 125 - 126; art. 134 (7) – (11), (13) – (14); art. 135; art. 137 - 138; art. 141; art. 143; art. 145 (2); art. 146 -148 (1), (3) – (4); art. 150; art. 152 - 160; Anexa II - sprijin intern conform OMC, în temeiul articolului 10; Anexa V - alocările statelor membre pentru plățile directe menționate la articolul 87 alineatul (1) primul paragraf; Anexa VII - alocările statelor membre (per exercițiul financiar) pentru tipurile de intervenții în sectorul vitivinicol astfel cum sunt menționate la articolul 88 alineatul (1); Anexa VIII - alocările statelor membre pentru bumbac, menționate la articolul 87 alineatul (1) al doilea paragraf; Anexa IX - alocările statelor membre pentru plățile directe fără bumbac și înaintea transferurilor menționate la articolul 87 alineatul (1) al treilea paragraf; Anexa X - alocările statelor membre (per exercițiul financiar) pentru tipurile de intervenții în sectorul apicol astfel cum sunt menționate la articolul 88 alineatul (2); Anexa XI - defalcarea sprijinului uniunii pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală (2023 - 2027), menționată la articolul 89 alineatul (3); Anexa XII - cuantumurile minime rezervate pentru obiectivul specific menționat la articolul 6 alineatul (1) litera (g); Anexa XIII - acte legislative ale Uniunii din domeniul mediului și al climei la îndeplinirea obiectivelor cărora ar trebui să contribuie și cu care ar trebui să fie consecvente planurile strategice pac ale statelor membre, în temeiul articolelor 108, 109 și 115; Anexa XIV - raportarea bazată pe setul de bază de indicatori în temeiul articolului 142.

2. Regulamentul (UE) 2021/2116 reglementează finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC pentru perioada 2023 - 2027. Acesta abrogă Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și introduce o serie de reforme pentru a îmbunătăți eficiența și transparența gestionării PAC. Regulamentul stabilește normele financiare pentru implementarea PAC, inclusiv, utilizarea fondurilor din Fondul European Agricol de Garantare (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Totodată, sunt introduse măsuri pentru consolidarea respectării normelor PAC, inclusiv sancțiuni financiare în cazul neconformităților. Fermierii și beneficiarii de fonduri europene trebuie să respecte cerințele legale și condițiile prevăzute de legislația UE în materie de mediu, siguranță alimentară, sănătate publică și bunăstare a animalelor.

a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentul (UE) 2021/2116

În urma analizei realizate, se constată că proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE, potrivit celor expuse mai jos.

Art. 3 din actul UE stabilește o serie de definiții relevante politicii agricole, precum : „neregulă”; „sisteme de guvernare” fiind transpus de art. 2 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 3, prevede derogări în cazuri de circumstanțe justificate și în circumstanțe excepționale în acord cu art. 3 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Proiectul național, la art. 4, stabilește finanțarea cheltuielile agricole din FNDAMR în concordanță cu art. 4 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Actul UE la art. 5 (2) – (3) prevede norme cu privire la cheltuielile din FEAGA, fiind transpus de proiectul național la art. 5.

Art. 6 din actul UE stabilește cheltuielile din FEADR, fiind transpus de art. 5 din proiectul național.

Art. 7 lit. a), d), e), f) din actul UE prevede dispoziții referitor la alte cheltuieli, inclusiv, de asistență tehnică fiind transpus de art. 6 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 10, prevede norme cu referire la acreditarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură potrivit art. 8 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 10 din proiectul național identifică Agenția de plăți, drept autoritate publică administrativă, responsabilă cu gestionarea și controlul cheltuielilor în politica agricolă în acord cu art. 9 (1) – (2), (5) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 12 din proiectul național stabilește dispoziții cu referire la organismul de certificare, prevăzut de art. 12 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 17 din actul UE prevede dispoziții referitoare la disciplina financiară în domeniul politicii agricole, fiind transpus de art. 7 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 25, stabilește costurile administrative și de personal în corespundere cu art. 22 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 9 din proiectul național prevede eligibilitatea cheltuielilor efectuate de Agenția de plăți în concordanță cu art. 37 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 44 (1), (3), (5) din actul UE referitor la plățile către beneficiari a fost transpus de art. 26 din proiectul național.

Proiectul național, la art. 27, reflectă dispoziții referitoare la măsurile privind informarea în acord cu art. 46 (1) – (2) din actul UE.

Art. 28 din proiectul național prevede dispoziții specifice pentru FNDAMR în acord cu art. 56 (1) – (2) din actul UE.

Art. 32 din proiectul național stabilește norme referitoare la protejarea intereselor financiare în acord cu art. 59 (1) – (2), (4) – (7) din actul UE.

Art. 33 din proiectul național stabilește norme referitoare la controalele care trebuie efectuate conform art. 60 (1) și (4) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Proiectul național, la art. 34, fixează clauza de eludare în concordanță cu art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Proiectul național, la art. 35, prevede compatibilitatea intervențiilor în scopul controalelor în sectorul vitivinicol conform art. 63 din actul UE.

Actul UE la art. 65 (1) – (3) prevede domeniul de aplicare și definiții legate de sistemul integrat de administrare și control, fiind transpus de proiectul național la art. 36.

Proiectul național la art. 37 prevede elementele sistemului integrat în acord cu art. 66 (1) – (3) din actul UE.

Art. 67 (1), (3) – (6) din actul UE stabilește norme cu referire la păstrarea și partajarea datelor fiind transpus de art. 38 din proiectul național.

Art. 76 din actul UE prevede domeniul de aplicare și definiții referitoare la verificarea tranzacțiilor comerciale, fiind transpus de proiectul național la art. 39.

Proiectul național la art. 40 prevede organizarea verificărilor tranzacțiilor în corespundere cu art. 77 (1) – (4) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 41 din proiectul național transpune normele privitor la controalele încrucișate corespunzător art.78 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 42 din proiectul național prevede dispoziții cu privire la planificare și raportare conform art. 80 (1) – (2) din actul UE.

Art. 43 din proiectul actului normativ stabilește competențe de executare legate de verificarea tranzacțiilor în acord cu art. 82 din actul UE.

Art. 44 din proiectul național prevede sistemul de control aferent condiționalității potrivit art. 83 (1) și (5) – (6) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Actul UE prevede, la art. 84, norme privind sistemul de sancțiuni administrative aferente condiționalității, fiind transpus de proiectul național la art. 45.

Art. 85 din actul UE stabilește dispoziții privind aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative, fiind transpus de proiectul național la art. 46.

Proiectul național, la art. 47, prevede cuantumul rezultate din sancțiunile administrative aferente condiționalității în concordanță cu art. 86 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Art. 48 din proiectul național fixează prevederi referitoare la sistemul de control aferent condiționalității sociale corespunzător art. 87 (1) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Regulamentul (UE) 2021/2116 prevede, la art. 88, dispoziții privind sistemul sancțiunilor administrative aferente condiționalității sociale, fiind transpus de proiectul național la art. 49.

Proiectul național, la art. 50, prevede norme referitoare la modul de aplicare și calculare a sancțiunilor administrative conform art. 89 (1) din actul UE.

Art. 61 din proiectul național fixează prevederi în partea ce ține de publicarea informațiilor referitoare la beneficiari corespunzător art. 98 (1) și (4) din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Actul UE, la art. 99, prevede dispoziții referitoare la informarea beneficiarilor cu privire la publicarea unor date referitoare la aceștia, fiind transpus de art. 62 din proiectul național.

Art. 63 din proiectul național stabilește norme cu privire la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal conform art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Totodată, o serie de noțiuni de la art. 2 din Regulamentul (UE) 2021/2116, precum: „indicator de realizare”, „indicator de rezultat”, „plan de acțiune”, conform mențiunilor din Tabelul de concordanță, vor fi reflectate în Programul strategic al politicii agricole.

b) Obiecții privind compatibilitatea actului național cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/2116

Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii ale actului UE, ori, potrivit mențiunilor din Tabelul de concordanță, prevederile UE urmează a fi transpuse ulterior prin alte acte normative subsidiare, în speță:

- art. 68 - Sistemul de identificare a parcelelor agricole;
- art. 69 - Sistemul de depunere a cererilor cu informații geospațiale și a cererilor de ajutor pentru animale;
- art. 70 - Sistemul de monitorizare a suprafețelor;
- art. 71 - Sistemul de identificare a beneficiarilor;
- art. 72 - Sistemul de control și de sancțiuni;
- art. 73 - Sistemul de identificare și înregistrare a drepturilor la plată.

c) Prevederi ale actului UE non-aplicabile

Următoarele dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transunerii, întrucât fie stabilesc obligații pe seama Comisiei Europene, fie vizează obligații specifice pentru statele membre ale

Uniunii Europene, cât și dispoziții tranzitorii și finale ale actului UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE sau per general nu se supun transpunerii, după cum urmează: art. 2 lit. c), d); art. 4 lit. a), b); art. 5 (3) lit. d); art. 7 lit. b), c), g), j); art. 8 lit. b), c), (2) – (4); art. 9 (2) lit. a), b), (3) – (4), (6); art. 9 (2) lit. a), b), (3) – (4), (6); art. 10 - 11; art. 12 (2) lit. d), (3) – (4); art. 13 - 16; art. 17 (3) – (5); art. 18 - 21; art. 23 - 36; art. 38 - 43; art. 44 (2), (4), (6); art. 45; art. 46 (3) – (5); art. 47 - 55; art. 57 - 58; art. 59 (3), (8) – (9); art. 60 (2) – (3); art. 61; art. 64; art. 65 (4); art. 66 (4) – (5); art. 74 - 75; art. 79; art. 80 (3); art. 81; art. 82 lit. b); art. 83 (1) lit. a), b), c), (2) – (4), (5) lit. b) și (6) lit. f); art. 85 (7); art. 87 (2); art. 90 - 97; art. 100; art. 102 - 106.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) *Observații privind Clauza de armonizare*

În vederea respectării cerințelor înaintate față de proiectele de acte normative cu relevanță UE, stabilite de art. 31 din Legea nr. 100/2017 și pct. 33 și 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (în continuare Regulament), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, clauza de armonizare a proiectului național se va expune în următoarea redacție:

„Prezenta Lege:

- transpune parțial (transpune art. 1, art. 3, art. 4, art. 8 - 9, art. 13 (1); art.15 (1) –(3); art. 16 (1) – (2); art. 42 lit. a), b), c), f), k), art. 43 (1) – (4), art. 44 art. 69, art. 83 (1) – (2) lit. c), art. 86 (3) – (5), art. 101, art. 104 (1) și (3) – (4); art. 106 (3); art. 107 (1) – (2) lit. b), c); art. 123 (2) lit. g) și (4); art. 124; art. 128; art. 131 - 133; art. 134 (1) – (3) și (12); art.136; art. 140; art. 144; art. 148 (2); art. 151) Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, CELEX: 32021R2115, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435/1 din 6 decembrie 2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1468 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024;
- transpune parțial (transpune art. 3 - 4; art. 5 (2) – (3) ; art. 6; art. 7 lit. a), d), e), f); art.8; art. 9 (1) – (2), (5); art. 12; art. 17; art. 22; art. 37; art. 44 (1), (3), (5); art. 46 (1) -)2); art. 56 (1) – (2); art. 59 (1) – (2) (4) – (7); art. 60 (1) și (4); art. 62; art. 63; art. 65 (1) – (3); art. 67 (1), (3) – (6); art. 76; art. 77 (1) – (4); art. 78; art. 80 (1) – (2); art .82; 83 (1) și (5) – (6); art. 84 - 86; art. 87 (1); art. 88; art. 89 (1); art. 98 (1) și (4); art. 99; art. 101) Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 (CELEX: 32021R2116), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435/187 din 6 decembrie 2021, așa

cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1468 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024.”

b) *Obiecții privind Tabelele de concordanță*

- Compartimentul 8 al Tabelului va indica gradul de compatibilitate a prevederilor actului juridic european care se transpune pentru prevederile UE neaplicabile/incompatibile, pentru fiecare articol, alineat, paragraf etc., în funcție de modul de reflectare a corespondenței acestora, utilizându-se calificativele de compatibilitate stabilite în pct. 42 din Regulament;

- Compartimentul 9 al Tabelului de concordanță va fi completat cu explicațiile și motivele care stau la baza netranspunerii sau transpunerii parțiale a prevederilor actului UE, fiind inserate trimiteri, mențiuni relevante ce menționează diferențele dintre prevederile actului UE și prevederile proiectului de act normativ național și se indică termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale a dispozițiilor actului juridic european și proiectele de acte normative care vor înlătura diferențele de compatibilitate constatate la compartimentul 8 al tabelului de concordanță.

III. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, instrumentele procesului de armonizare se vor revizui potrivit observațiilor menționate mai sus.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Urecheanu Mihaela-Olivia, consultant principal

Tel: 022-250-201, 079543088

Email: urecheanu.mihaela@gov.md

